

sin indsats på menneskerettighedsområdet, og jeg mener, det er vigtigt, at vi fra Folketingets side bakker op om det arbejde. Men det er vigtigt at præcisere, hvordan arbejdet skal foregå.

For os er der i hvert fald tre vigtige elementer: For det første er det afgørende, at vi som land arbejder for, at alle menneskerettigheder bliver respekteret i alle lande. Regeringen bør i såvel bi- som multilaterale fora arbejde for at sikre menneskerettighederne, herunder religionsfrihed, og derfor bør regeringen i sit arbejde i bl.a. FN, EU, Europarådet og OSCE arbejde for at fremme religionsfriheden. Regeringen bør heller ikke vige tilbage for at påtale krænkelser af religionsfriheden i andre lande.

For det andet skal religionsfriheden indgå som et særligt aspekt i overensstemmelse med programsamarbejdslandenes internationale forpligtelser, og derfor bør regeringen i den politiske dialog med programsamarbejdslandene fortsat tale for, at religionsfriheden sikres i alle landene. Og endelig for det tredje skal offentligheden, og her mener vi især de frivillige organisationer, inddrages i arbejdet for at sikre og beskytte menneskerettighederne.

Men i den socialdemokratiske gruppe mener vi også, det er vigtigt at sikre, at religionen ikke bliver brugt til at undertrykke mennesker. Vi mener f.eks. ikke, at man kan forsvare kvindeundertrykkelse med en religiøs holdning.

Jeg mener, det er vigtigt, at vi såvel i Danmark som i vores udenrigspolitik sætter det enkelte menneskes frihed højere end eventuelle religiøse dogmer. Her mener vi bl.a. den enkelte kvindes ret til at bruge prævention. Vi må aldrig glemme nuancerne i debatten, heller ikke i debatten om religionsfrihed.

Men alt i alt mener vi i Socialdemokratiet som sagt, at det er en særdeles vigtig debat, som Kristeligt Folkeparti rejser. Og vi håber, at den redegørelse, som vi forhåbentlig bliver enige om at pålægge regeringen at udarbejde, kan være med til fortsat at sætte fokus på menneskers ret til religionsfrihed.

Tove Fergo (V):

I disse dage holdes der en mindehøjtidelighed i Armeniens hovedstad, Jerevan. Ca. 1½ million kristne blev i perioden fra 1915 til 1918 dræbt, torteret og forfulgt, fordi de nægtede at overgå til islam.

I aften bliver der tændt levende lys i mange danske hjem til minde om befrielsen for 55 år siden. Ved den befrielse faldt den diktator, som

havde sendt millioner af mennesker i koncentrationslejre og taget deres liv, fordi de havde en anden tro.

Desværre er forfølgelse af mennesker, fordi de har en anden tro, ikke kun noget, der hører fortiden til. Menneskets ret til trosfrihed er endnu ikke en ret, som alle mennesker har. Det bliver desværre alt for tydeligt dokumenteret i de mange internationale rapporter, der er kommet netop med henblik på at se på, om der er religionsfrihed rundt omkring i landene for folkene.

Ifølge menneskerettighedserklæringens art. 18 og 19 skal enhver have ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret skal inkludere frihed til at have eller overtage en religion eller tro efter eget valg og frihed til alene eller i fællesskab med andre offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro.

Selv om alle har tilsluttet sig dette, så er der ikke desto mindre i dag mennesker i de lande, som Danmark yder bistand til, der ikke får lov til at have deres tro, til at konvertere, til at praktisere deres tro. Der er stater, der forbyder deres borgere at dyrke deres tro eller at overgå til en anden tro.

Det er f.eks. ikke tilladt i Egypten at overgå fra islam til kristendom. Gør man det, ja, så bliver man forfulgt. Man bliver chikaneret. Man bliver tævet, og man bliver nogle gange slået ihjel. I Indien sker det samme; det har vi jo hørt hr. Kofod-Svendsen fortælle om.

Det er Venstres opfattelse, at et af de fundamentale principper i det danske udviklingssamarbejde bør være fremme af udviklingen af og respekten for menneskerettigheder, herunder selvfølgelig retten til trosfrihed.

Det har hidtil ligget lige for, at vi stiller krav til den del af menneskerettighederne, der drejer sig om retten til at tale frit, til at danne politiske partier, til at afholde frie valg. Ligeledes stiller vi krav til retsvæsenet og fængselsvæsenet osv. Men når man læser publikationer vedrørende dansk udviklingsbistand igennem, så finder man faktisk ikke nævnt begrebet trosfrihed et eneste sted, hverken i de hidtidige publikationer eller i den nye plan, »Partnerskab 2000«, som netop er blevet udsendt fra regeringen.

Derfor hilser vi Kristeligt Folkepartis initiativ til denne forespørgselsdebat meget velkommen. Det er på tide og på højeste tid, at religionsfriheden, trosfriheden sættes på den danske bistandsdagsorden, sådan at vi også herhjemme i debatten beskæftiger os netop med dette element af bistandspolitikken.